

z dnia 24 marca 2016 r.

w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej zmiany planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Góry Wschodnie”.

Na podstawie art. 19 ust.2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 1651 z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2015r., poz.1515 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1.

Opiniuje się pozytywnie przedłożony projekt Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Góry Wschodnie” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wiślica.

§ 3.

Traci moc uchwała Nr XLVII/372/2014 z dnia 30 września 2014r. w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Góry Wschodnie.”

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 5.

Uchwała podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Stanisław Bystrzanowski

PROJEKT

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach

z dnia ..... 2015 r.

zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Góry Wschodnie”

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2015.1651 j.t. z późn. zm.¹) zarządza się, co następuje:

§ 1. W Zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 21 listopada 2014r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Góry Wschodnie” (Dz. Urz. Woj. Świąt. z 2014r. poz. 3123) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 3 ust. 2 wstęp do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„2. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celu ochrony są:”
- 2) w § 3 ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) występowanie siedliska przyrodniczego wymienionego w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory: siedlisko 6210 Murawy kserotermiczne (*Festuca-Brometea* i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis Festucion pallentis*);”
- 3) § 7 otrzymuje brzmienie:
„§ 7. Ocenę stanu zachowania, identyfikację zagrożeń oraz cele działań ochronnych dla występującego na terenie rezerwatu siedliska wymienionego w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992r. i będącego przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003, w części pokrywającej się z rezerwatem przyrody, przedstawia załącznik nr 3 do zarządzenia w brzmieniu określonym niniejszym zarządzeniem.”;
- 4) w § 10 skreśla się ust. 2
- 5) Załączniki nr 1-3 otrzymują brzmienie określone w załącznikach nr 1-3 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

---

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015r. poz. 1045

Załącznik nr 1 do Zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony
Środowiska w Kielcach
z dnia .....2015r. zmieniającego
zarządzenie w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla rezerwatu przyrody
„Góry Wschodnie”

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków

Czynnik zagrażający	Efekty oddziaływania na gatunki roślin i ich siedliska	Sposoby eliminacji zagrożenia
brak użytkowania [I] [W]	gromadzenie się wojloku; zwarcie runi (zanikanie luk); zmiany w strukturze fitocenozy (z kępowej na lanową); rozwój gatunków krzewiastych i drzewiastych; wnikanie gatunków obcych geograficznie (inwazyjnych lub potencjalnie inwazyjnych) oraz obcych ekologicznie (typowych dla innych zbiorowisk)	wskazany wypas owiec, kóz, wycinanie gatunków krzewiastych i drzewiastych oraz obcych ekologicznie
eutrofizacja [I] [W]	wnikanie i rozwój gatunków obcych ekologicznie (ruderalnych, łąkowych), zwarcie runi; zanik płatów otwartej gleby; odkładanie wojloku; zmiana struktury z kępowej na lanową (zwłaszcza w przypadku zbiorowisk z udziałem osmic)	wyrywanie, wykopywanie gatunków obcych ekologicznie,
wyrzucanie odpadów [P] [Z]	deponowanie w pobliżu rezerwatu odpadów (zwłaszcza z ogrodów) doprowadza do rozprzestrzeniania gatunków obcych geograficznie (inwazyjnych lub potencjalnie inwazyjnych); wnikania do zbiorowisk murawowych, powodując zmianę struktury i składu gatunkowego fitocenzoz	edukacja mieszkańców, wywiezienie odpadów z terenu rezerwatu, ustawienie tablic informujących o zakazie wywożenia odpadów
wypalanie [I] [Z]	Zubożenie struktury roślinności, polegające na dominacji jednego z gatunków; szybkie (masowe) opanowanie zbiorowisk przez gatunki obce ekologicznie	edukacja mieszkańców
koszenie [P] [Z]	stosowane corocznie na całej powierzchni murawy (więcej niż raz/rok) powoduje uproszczenie struktury roślinności; raptowny wzrost w zbiorowiskach udziału jednego gatunku murawowego lub ekspansję traw łąkowych (np. rajgras wyniosły - <i>Arrhenatherum elatius</i>)	przewodzenie wykaszania w oparciu o planowane działania ochronne
turystyka [P] [Z]	intensywne wydeptywanie powoduje zagęszczenie gleby i mechaniczne niszczenie roślinności, co doprowadza do zmian w składzie gatunkowym	zwiększenie nadzoru nad rezerwatem, oznakowanie granic rezerwatu, ustawienie tablic informacyjnych i edukacyjnych

[P] - źródło zagrożenia potencjalne

[I] - źródło zagrożenia istniejące

[W] - czynnik wewnętrzny

[Z] - czynnik zewnętrzny

Załącznik nr 2 do Zarządzenia
 Regionalnego Dyrektora Ochrony
 Środowiska w Kielcach
 z dnia .....2015 r. zmieniającego
 zarządzenie w sprawie ustanowienia
 planu ochrony dla rezerwatu przyrody
 „Góry Wschodnie”

Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej, z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji

L.p.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych	Termin realizacji
1.*	Usuwanie drzew i krzewów z terenu rezerwatu	Wycinka przy lub poniżej szyjki korzeniowej. Sukcesywnie po ok. 30% powierzchni na rok	Obszar całego rezerwatu, w szczególności miejsca wskazane na mapie	Pomiędzy 16 października a końcem lutego, w miarę potrzeb
2.*	Wykaszenie	Zabieg koszenia (w przypadku braku możliwości wypasu) przeprowadzać od środka na zewnątrz powierzchni na min. 30%, max. 50% powierzchni rocznie, co rok na różnych powierzchniach. Koszenie na wysokości 10-15 cm. z wywiezieniem biomasy (w danym roku)	Obszar całego rezerwatu, w szczególności część wschodnia i południowa	Corocznie w okresie obowiązywania planu ochrony, od 15 sierpnia do 30 października
3.*	Wypas	Wypas, wskazane: owce, kozy; obsada pomiędzy 0,4-0,6 i obciążenie do 5 DJP/ha/rok z wykoszeniem niedojadów. Na min. 50% ogólnej powierzchni rocznie. Na innych powierzchniach niż zabieg koszenia.	Obszar całego rezerwatu, przede wszystkim płaska lub lekko nachylona część wschodnia i południowa rezerwatu oraz jego szczyt ale z daleka od wychodni gipsowych	Corocznie w okresie obowiązywania planu ochrony, od 1 maja do 15 października
4.	Eliminacja gatunków obcego pochodzenia	Usuwanie ręczne (w szczególności śliwa wiśniowa)	Na całym terenie rezerwatu, w zależności od potrzeb	Corocznie w okresie obowiązywania planu, do czasu wyeliminowania gatunku
5.	Oznakowanie granic rezerwatu	Oznakowanie granic rezerwatu widocznymi słupkami kamiennymi	W miejscach współrzędnych punktów załamania granicy	Działanie jednorazowe
6.	Budowa tablic edukacyjnych	Wykonanie 1 tablicy prezentującej położenie rezerwatu względem sieci rezerwatów kserotermicznych Poniądzia oraz jego granice; opis przedmiotu ochrony i ilustracja fotograficzna najważniejszych z nich; prezentacja dawnych sposobów wykorzystania	Przy granicach rezerwatu	Raz w dziesięciolecie obowiązywania planu ochrony

		muraw przez ludzi (wypas, pozyskanie gipsu);		
7.	Poinformowanie właściciela gruntu, na którym położony jest rezerwat o występowaniu odpadów	Zebrań z terenu wyrobisk i wywiezienie odpadów komunalnych	Obszar całego rezerwatu	Działanie jednorazowe oraz po stwierdzeniu kolejnych przypadków zanieczyszczenia rezerwatu
8.*	Monitoring przyrodniczy związany z prowadzonymi zabiegami ochrony czynnej	Monitoring siedliska murawy kserotermicznej zgodnie z Państwowym Monitorowaniem Środowiska	Na całym terenie rezerwatu	Co trzy lata

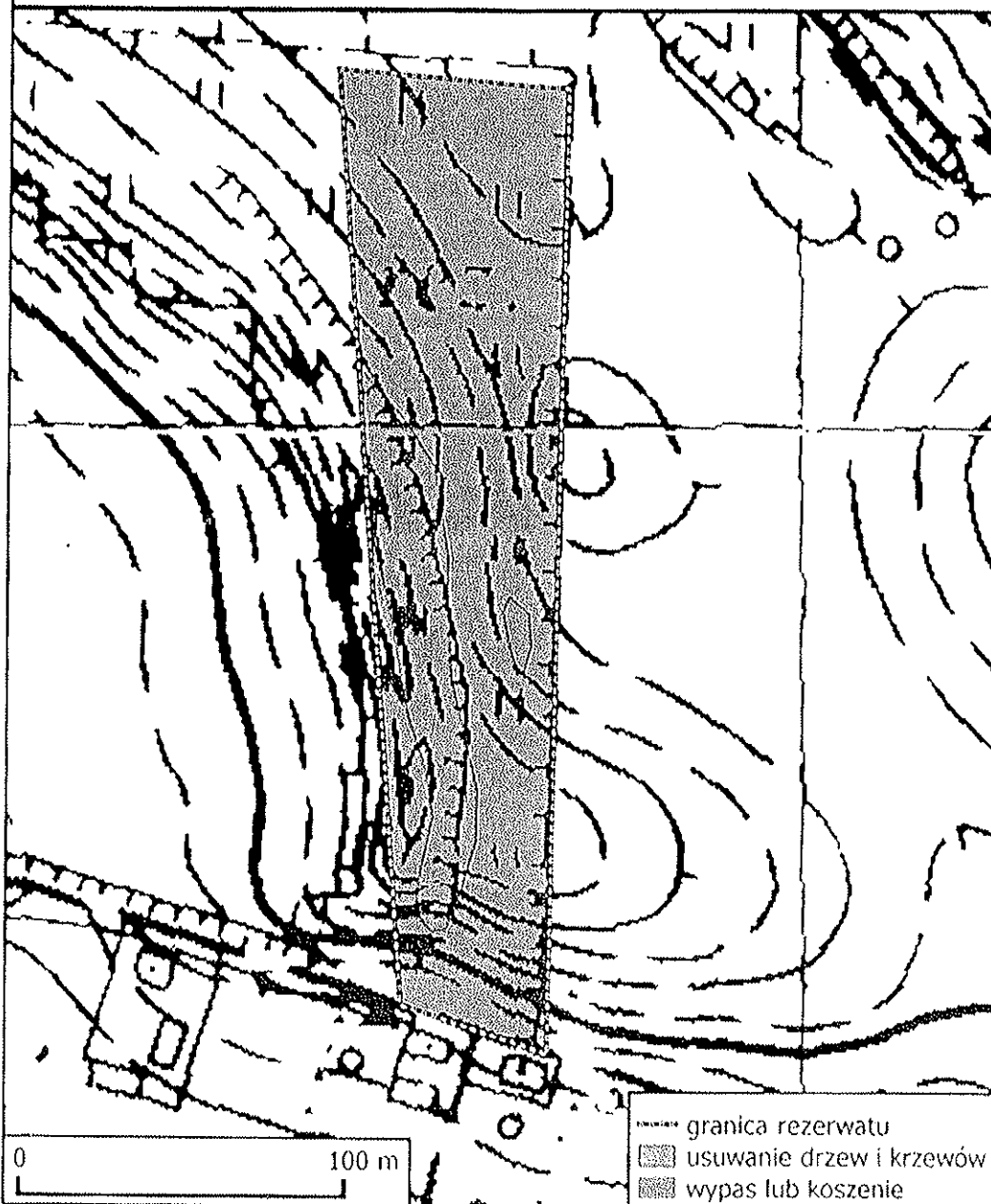
* - gwiazdką oznaczono działania ochronne dotyczące również występującego w rezerwacie siedliska przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003

graficzne wskazanie obszarów obejmujących działania ochronne obrazuje mapa planowych działań ochrony czynnej.

Podmiotem odpowiedzialnym za wykonanie działań dotyczących przedmiotu ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003 występującego na terenie rezerwatu jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach.

Planowane działania ochrony czynnej

Rezerwat przyrody "Góry Wschodnie"
powierzchnia: 1,66 ha
gmina: Wiślica
powiat: buski
województwo: świętokrzyskie
współrzędne geograficzne: 50°22'20" N; 20°43'43" E

Załącznik nr 3 do Zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony
Środowiska w Kielcach
z dnia .....2015 r.
zmieniającego zarządzenie w sprawie
ustanowienia planu ochrony dla
rezerwatu przyrody „Góry Wschodnie”

Ocena stanu zachowania, identyfikacja zagrożeń oraz cele działań ochronnych dla
występującego na terenie rezerwatu siedliska wymienionego w Załączniku I Dyrektywy
Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. i będącego przedmiotem ochrony w obszarze
Natura 2000, w części pokrywającej się z rezerwatem „Góry Wschodnie”.

Przedmiot ochrony Natura 2000	Stan ochrony	Identyfikacja zagrożenia	Cele działań ochronnych
6210 Murawy kserotermiczne (<i>Festuca-Brometea</i> i ciepłolubne murawy z <i>Asplenion septentrionalis Festucion pallentis</i>)	U1	(K02) Ewolucja biocenotyczna, sukcesja - Sukcesja wtórna (zarastanie) po zarzuceniu użytkowania łąkarsko-pasterskiego	Zahamowanie oraz minimalizacja skutków postępującej sukcesji wtórnej poprzez wprowadzenie działań z zakresu ochrony czynnej zmierzącej do utrzymania muraw na poziomie co najmniej U1

Proponowane działania ochronne w stosunku do występującego w rezerwacie siedliska
przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000 Ostoja Nidziańska
PJ.H260003 zawiera tabela w załączniku nr 2 do zarządzenia.

Uzasadnienie

Do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia ..... 2016 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Góry Wschodnie”

Zgodnie z art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2015.1651 j.t. z późn. zm.) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach wydał Zarządzenie z dnia 29 lipca 2014r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Góry Wschodnie” (Dz. Urz. Woj. Święt. z 2014r. poz. 2230).

Wypełniając zapis § 5 ust. 1 Rozporządzenia z dnia 23 grudnia 2009r. Prezesa Rady Ministrów w sprawie trybu kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy administracji nieczespolonej (Dz. U. Nr 222, poz. 1754), pismem z dnia 2014-12-03 znak: WPN-I.6206.6.2014.MKl zarządzenie zostało przesłane Ministrowi Środowiska do kontroli.

W odpowiedzi pismem z dnia 13.04.2015r. znak: DP-(074-183/13533/14/)) Minister Środowiska stwierdził uchybienia uzasadniające zmianę zarządzenia we własnym zakresie, wskazując następujące zagadnienia:

1. W zarządzeniu nie określono celów działań ochronnych dla przedmiotu ochrony w obszarze Natura 2000, w części pokrywającej się z rezerwatem „Góry Wschodnie”. Uwzględniając tą uwagę zmodyfikowano zapis § 7 oraz dokonano zmiany załącznika nr 3 do zarządzenia. W załączniku tym dopisano również kod zagrożenia.
2. W załączniku nr 1 jako sposób eliminacji zagrożenia ustanowiono zakaz wykonywania oprysków minimum 20 m od granicy rezerwatu. W odniesieniu do obszaru wykraczającego poza granicę rezerwatu nie ma podstaw prawnych do ustanowienia w/w zakazu. Powyższe znalazło odzwierciedlenie w zmianie treści załącznika nr 1.
3. W załączniku nr 2 do zarządzenia ustanowiono działania polegające na usunięciu odpadów komunalnych z wyrobisk, co stanowi modyfikację art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013r. poz. 21 ze zm.).

Dokonano modyfikacji załącznika poprzez zastąpienie działania polegającego na „Usunięciu odpadów komunalnych z wyrobisk” na działanie „Poinformowanie właściciela gruntu, na którym położony jest rezerwat o występowaniu odpadów”. W załączniku tym usunięto również działanie polegające na oznakowaniu granic rezerwatu, z uwagi na jego wcześniejsze wykonanie w 2011r.

W w/w piśmie Minister przekazał również uwagi dotyczące nie wprowadzenia podziału działań ochronnych realizowanych w gospodarstwach rolnych na działania obligatoryjne i fakultatywne oraz braku określenia przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, dla których ustanowiono działania ochronne. Pismem znak: WPN.I.6202.6.2014.MKl z dnia 30.04.2015r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach wyjaśnił, iż teren, na którym położony jest rezerwat przyrody „Góry Wschodnie” stanowi własność Skarbu Państwa i nie stanowi gospodarstwa rolnego oraz wskazał, że pod załącznikiem nr 2 dodano przypis cyt.: „(*) oznaczono działania ochronne dotyczące również występującego w rezerwacie siedliska przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000 Ostoja Nidziańska PL11260003”. Wyjaśnienia te zostały przyjęte przez Ministra (pismo znak DP-074-183/31745/14/)) z dnia 04.09.2015r.).

Zgodnie z uwagami Ministra wskazanymi w obu w/w pismach zmodyfikowano zapis wstępu do wyliczenia w § 3 ust. 2, któremu nadano brzmienie: „Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celu ochrony są”

Dokonano również zmiany § 3 ust. 2 pkt 2 polegającej na wpisaniu właściwej nazwy siedliska o kodzie 6210 - Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea* i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis Festucion pallentis*) zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014r. poz. 1713 j.t.).

Obwieszczeniem znak WPN-I.6202.6.2015.MKl z dnia 17.09.2015r. poinformowano społeczeństwo o przystąpieniu do opracowania projektu zmiany m.in.: zarządzenia w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu „Góry Wschodnie”, jak również o możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy, a także składania przez wszystkich zainteresowanych uwag i wniosków do projektu przedmiotowego zarządzenia w trybie przewidzianym ustawą z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013r., poz. 1235 ze zm.). W obwieszczeniu tym wskazano termin od 21 września do 5 października 2015r., oraz powtórzono udział społeczeństwa w okresie od 30 listopada do 21 grudnia 2015r., wskazanym w obwieszczeniu znak WPN-I.6202.6.2015.MKl z dnia 26.11.2015r., w ciągu którego nie wpłynęły żadne uwagi i wnioski.

Na podstawie na podstawie art. 97 ust. 3 pkt. 2 projekt niniejszego zarządzenia został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody w Kielcach – Uchwała NR 3/2016 Prezydium Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w Kielcach z dnia 14 stycznia 2016r.

Na podstawie art. 19 ust. 2 projekt planu został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Gminy w Wiślicy – uchwała NR ..... Rady Gminy w Wiślicy z dnia .....

Projekt niniejszego zarządzenia uzyskał uzgodnienie Wojewody Świętokrzyskiego – pismo znak: ..... z dnia .....

PRZEWODNICZĄCY RADY
Stanisław Bystrzanowski
Stanisław Bystrzanowski

UZASADNIENIE

Podstawą merytoryczną działań ochronnych w rezerwacie jest projekt planu ochrony dla rezerwatu „Góry Wschodnie” na podstawie art. 18 ust.1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz.1651 z późn. zm.). W planie ochrony rezerwatu „Góry Wschodnie” określono działania ochronne polegające na utrzymaniu walorów przyrodniczych oraz osiągnięciu celów ochrony obowiązujących w rezerwacie. Zabiegi ochronne, które zostały ustalone w oparciu o diagnozę stanu przyrody rezerwatu, biorąc pod uwagę dynamikę procesów przyrodniczych, stwierdzone działania te wspomagać będą jedynie w razie konieczności naturalne procesy przyrodnicze. Plan ochrony sporządzony jest zgodnie z art. 18 i 29 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz.1651 z późn. zm.)

Zgodnie z art. 19 ust.2 ustawy o ochronie przyrody projekt planu ochrony rezerwatu przyrody wymaga zaopiniowania przez właściwą radę gminy.

W związku z powyższym, uważa się za stosowne pozytywne zaopiniowanie projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Góry Wschodnie,” gdyż stwarza szanse skutecznej ochrony rezerwatu.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Stanisław Bystrzanowski